

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران
ایزو- آی ای سی
۱۷۰۲۱-۶

چاپ اول
۱۳۹۴

INSO-ISO-IEC
17021-6
1st. Edition
2016
Identical with
ISO/IEC TS
17021-6: 2014

ارزیابی انطباق - الزامات نهادهای ارایه کننده
خدمات ممیزی و گواهی کردن سیستم های
مدیریت - قسمت ۶: الزامات شایستگی برای
ممیزی و گواهی کردن سیستم های مدیریت
تداوم کسب و کار

**Conformity assessment- Requirements for
bodies providing audit and certification of
management systems- Part 6: Competence
requirements for auditing and certification
of business continuity management
systems**

ICS: 0.3.120.20

استاندارد ملی ایران - ایزو - آی ای سی ۶-۱۷۰۲۱

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، ضلع جنوب غربی میدان ونک، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۶۱۳۹-۱۴۱۵۵ تهران - ایران

تلفن: ۵-۸۸۸۷۹۴۶۱

دورنگار: ۸۸۸۸۷۰۸۰ و ۸۸۸۸۷۱۰۳

کرج، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۱۶۳-۳۱۵۸۵ کرج - ایران

تلفن: ۸-۳۲۸۰۶۰۳۱ (۰۲۶)

دورنگار: ۳۲۸۰۸۱۱۴ (۰۲۶)

رایانامه: standard@isiri.org.ir

وبگاه: <http://www.isiri.org>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No.1294 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.org.ir

Website: <http://www.isiri.org>

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادات در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف‌کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست‌محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده‌کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدورگواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست‌محیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاها، واسنجی وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2- International Electrotechnical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legals)

4- Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

« ارزیابی انطباق - الزامات نهادهای ارایه کننده خدمات ممیزی و گواهی کردن سیستم‌های مدیریت -
قسمت ۶: الزامات شایستگی برای ممیزی و گواهی کردن سیستم‌های مدیریت تداوم کسب و کار »

رئیس:

سمت و/یا محل اشتغال:

کارشناس استاندارد

عنایتی، عایشه

(دانشجوی دکترا دارو سازی)

دبیر:

کارشناس آمار، برنامه‌ریزی و ارزیابی عملکرد اداره کل استاندارد
استان گلستان

چهره گشا، مینا
(کارشناسی ارشد مهندسی صنایع)

اعضا: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

کارشناس برنامه‌ریزی شرکت فرآوری سبوس مازند

احمدی، غزاله

(کارشناسی مهندسی صنایع)

همهانگ کننده ارشد بخش صدور گواهی شرکت SGS ایران

ایرانی، محمد جواد

(کارشناسی ایمنی صنعتی و محیط کار)

رئیس اداره استاندارد شهر گنبدکاووس

جعفری، سیدعلی

(کارشناسی مهندسی عمران)

رئیس اداره کنترل کیفیت شرکت آب و فاضلاب روستایی
گلستان

حجازی نژاد، فاطمه سادات

(کارشناسی شیمی)

مدیر عامل شرکت کیفیت سازان سبز

حسینی، سیدجواد

(کارشناسی ارشد مدیریت اجرایی)

کارشناس برنامه‌ریزی و کنترل پروژه شرکت تتسا گروپ

موسوی، سپیده

(کارشناسی مهندسی صنایع)

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علی آباد کتول

نعیمی، آزاده سادات

(دکترای فیزیک)

کارشناس برنامه‌ریزی و کنترل پروژه شرکت صنایع آذر آب

نعیمی پور، سمانه

(کارشناسی مهندسی صنایع)

ویراستار:

طوماریان، سهیلا
(لیسانس مهندسی الکترونیک)

کارشناس استاندارد- بازنشسته سازمان ملی استاندارد ایران

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
	پیش‌گفتار
ز	
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ مراجع الزامی
۲	۳ اصطلاحات و تعاریف
۲	۴ الزامات عام شایستگی
۲	۵ الزامات شایستگی برای ممیزان BCMS و کارکنان بازرنگری‌کننده گزارش‌های ممیزی و تصمیم‌گیرندگان برای گواهی کردن
۲	۱-۵ کلیات
۲	۲-۵ اصطلاحات مدیریت تداوم کسب‌وکار
۳	۳-۵ بافت سازمانی
۳	۴-۵ قوانین، مقررات و دیگر الزامات کاربردی
۳	۵-۵ ارتباطات درون فرآیند مدیریت تداوم کسب‌وکار
۳	۶-۵ تحلیل تاثیر بر کسب‌وکار و ارزیابی ریسک
۴	۷-۵ راهبردهای تداوم کسب‌وکار
۴	۸-۵ مدیریت رویداد
۵	۹-۵ طرح‌های تداوم کسب‌وکار
۵	۱۰-۵ تمرین‌های تداوم کسب‌وکار
۵	۱۱-۵ ارزیابی عملکرد BCMS
۵	۶ الزامات شایستگی کارکنان بازرنگری‌کننده درخواست به‌منظور تعیین شایستگی مورد نیاز تیم‌ممیزی، انتخاب اعضای تیم ممیزی و تعیین زمان ممیزی
۵	۱-۶ کلیات
۵	۲-۶ اصطلاحات BCM
۶	۳-۶ بافت سازمانی
۶	۴-۶ ارتباطات درون فرآیندهای مدیریت تداوم کسب‌وکار
۷	پیوست الف (آگاهی دهنده) دانش ممیزی و گواهی کردن BCMS
۹	کتاب‌نامه

پیش گفتار

استاندارد «ارزیابی انطباق- الزامات نهادهای ارایه‌کننده خدمات ممیزی و گواهی‌کردن سیستم‌های مدیریت- قسمت ۶: الزامات شایستگی برای ممیزی و گواهی‌کردن سیستم‌های مدیریت تداوم کسب‌وکار» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط تهیه و تدوین شده‌است، در یکصد و هفتاد و چهارمین اجلاس کمیته ملی استاندارد مدیریت کیفیت مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۷ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران- ساختار و شیوه نگارش) تدوین می‌شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارایه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون‌های مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

منبع و مأخذی که برای تهیه و تدوین این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

ISO/IEC TS 17021-6: 2014(E), Conformity assessment- Requirements for bodies providing audit and certification of management system- Part 6: Competence requirements for auditing and certification of business continuity management systems.

مقدمه

این استاندارد، تکمیل کننده و به‌ویژه روشن کننده الزامات در ارتباط با شایستگی کارکنان دخیل در فرآیند گواهی کردن است که در پیوست الف استاندارد ملی ایران- ایزو- آی ای سی ۱۷۰۲۱: سال ۱۳۹۳، تشریح شده است. اصول راهنمایی کننده مندرج در بند چهارم استاندارد ملی ایران- ایزو- آی ای سی ۱۷۰۲۱: سال ۱۳۹۳، مبنای الزامات این استاندارد می‌باشد.

نهادهای گواهی کننده در مقابل طرف‌های ذی‌نفع شامل کارفرمایان و مشتریان سازمان‌هایی که سیستم‌های مدیریتی آن‌ها، مورد گواهی قرار می‌گیرند مسولیت دارند تا اطمینان ایجاد کنند که گواهی کردن سیستم مدیریت تداوم کسب و کار (BCMS)^۱ تنها با استفاده از کارکنان گواهی کننده که شایستگی مربوط را به اثبات رسانیده‌اند، دارای اعتبار است.

لازم است که کارکنان گواهی کننده BCMS از شایستگی‌های عام تشریح شده در استاندارد ملی ایران- ایزو- آی ای سی ۱۷۰۲۱: سال ۱۳۹۳ برخوردار باشند و شایستگی‌های خاص BCMS شرح داده شده در این استاندارد را نیز دارا باشند.

لازم است که نهادهای گواهی کننده شایستگی‌های خاص مورد نیاز تیم ممیزی برای دامنه فعالیت هر ممیزی BCMS را شناسایی کنند.

در این استاندارد افعال معین زیر به کار می‌روند:

"باید" نشان دهنده الزام است؛

"بایستی" نشان دهنده توصیه است؛

"ممکن است" نشان دهنده مجاز بودن است؛

"می‌توان" نشان دهنده امکان یا توانمندی است.

جزئیات بیشتر را می‌توان در مدرک ISO/IEC Directives-Part 2 به دست آورد.

یادآوری - به منظور تحقیق و بررسی در خصوص مرجع مورد استفاده در تدوین این استاندارد، کاربران در خصوص اشتراک‌گذاری دیدگاه‌های خود نسبت به مرجع این استاندارد و اولویت‌های خود در خصوص تغییرات مربوط به ویرایش‌های بعدی تشویق می‌شوند. برای شرکت در این بررسی و تحقیق به صورت برخط، بر پیوند زیر کلیک نمایید:

<https://www.surveymonkey.com/s/TPTVJCL>

ارزیابی انطباق - الزامات نهادهای ارایه کننده خدمات ممیزی و گواهی کردن سیستم‌های مدیریت - قسمت ۶: الزامات شایستگی برای ممیزی و گواهی کردن سیستم‌های مدیریت تداوم کسب و کار

۱ هدف و دامنه کاربرد

این استاندارد الزامات موجود در استاندارد ملی ایران- ایزو- آی ای سی ۱۷۰۲۱: سال ۱۳۹۳ را تکمیل می‌کند. این استاندارد همچنین الزامات شایستگی ویژه برای کارکنان دخیل در فرآیند گواهی کردن سیستم‌های مدیریت تداوم کسب و کار (BCMS) را دربر می‌گیرد.

۲ مراجع الزامی

در مراجع زیر ضوابطی وجود دارد که در متن این استاندارد به صورت الزامی به آن‌ها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب، آن ضوابط جزئی از این استاندارد محسوب می‌شوند.

در صورتی که به مرجعی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن برای این استاندارد الزام‌آور نیست. در مورد مراجعی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی برای این استاندارد الزام‌آور است.

استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است:

۱-۲ استاندارد ملی ایران- ایزو- آی ای سی ۱۷۰۲۱: سال ۱۳۹۳، ارزیابی انطباق - الزامات نهادهای ارایه کننده خدمات ممیزی و صدور گواهینامه سیستم‌های مدیریت- الزامات

2-2 ISO/IEC 17000, Conformity assessment — Vocabulary and general principles

یادآوری- استاندارد ملی ایران- ایزو- آی ای سی ۱۷۰۰۰: سال ۱۳۸۷، ارزیابی انطباق - واژگان و اصول عمومی با استفاده از استاندارد ISO/IEC 17000: 2004 تدوین شده است.

2-3 ISO 22300, Societal security — Terminology

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۱۹۱۸۲: سال ۱۳۹۳، امنیت جامعگی- واژه‌نامه با استفاده از استاندارد ISO 22300: 2012 تدوین شده است.

2-4 ISO 22301, Societal security — Business continuity management systems -Requirements

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۱۹۱۸۳: سال ۱۳۹۳، امنیت جامعگی- سیستم‌های مدیریت تداوم کسب و کار - راهنما با استفاده از استاندارد ISO 22301: 2015 تدوین شده است.

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد اصطلاحات با تعاریف ارائه شده در استانداردهای ISO/IEC 17000، استاندارد ملی ایران - ایزو - آی ای سی ۱۷۰۲۱: سال ۱۳۹۳، ISO 22300 و ISO 22301 به کار می‌رود.

۴ الزامات عام شایستگی

نهاد گواهی کننده باید الزامات شایستگی در هر حوزه کاری گواهی کردن را آن گونه که در جدول الف-۱ از استاندارد ملی ایران - ایزو - آی ای سی ۱۷۰۲۱: سال ۱۳۹۳ ارجاع داده شده است، تعیین نماید. هنگام تعیین این الزامات شایستگی، نهاد گواهی کننده باید تمام الزامات مشخص شده در استاندارد ملی ایران - ایزو - آی ای سی ۱۷۰۲۱: سال ۱۳۹۳ و نیز الزامات مشخص شده در بندهای ۵ و ۶ این استاندارد را در نظر گیرد.

یادآوری ۱- پیوست الف خلاصه‌ای از الزامات شایستگی برای کارکنان دخیل در حوزه‌های کاری گواهی کردن خاص را جهت اطلاع ارائه می‌کند

یادآوری ۲- اطلاعات در خصوص اصول ممیزی کردن در استاندارد ملی ایران - ایزو ۱۹۰۱۱: سال ۱۳۹۲ ارائه شده است.

۵ الزامات شایستگی برای ممیزان BCMS و کارکنان بازنگری کننده گزارش‌های ممیزی و تصمیم‌گیرندگان برای گواهی کردن

۱-۵ کلیات

تمام کارکنان دخیل در ممیزی BCMS و کارکنان بازنگری کننده گزارش‌های ممیزی و تصمیم‌گیرندگان برای گواهی کردن باید از سطحی از شایستگی برخوردار باشند که شایستگی‌های عام توصیف شده در استاندارد ملی ایران - ایزو - آی ای سی ۱۷۰۲۱: سال ۱۳۹۳ و نیز دانش مربوط به BCMS را که در بندهای ۵-۲ تا ۵-۱۱ شرح داده شده است، در برگیرد.

یادآوری ۱- نیازی نیست که شایستگی ممیزان در تیم ممیزی یکسان باشد ولیکن شایستگی جمعی تیم ممیزی برای رسیدن به اهداف ممیزی لازم است کافی باشد.

یادآوری ۲- اگرچه مؤلفه‌های الزامات دانش یکسان است، چنین تشخیص داده شده است که سطح جزئیات می‌تواند در خصوص ممیزان و کارکنان بازنگری کننده گزارش‌های ممیزی و تصمیم‌گیرندگان برای گواهی کردن متفاوت باشد. این مسؤولیت هر نهاد گواهی کننده است که این جزئیات را تعریف نماید.

۲-۵ اصطلاحات^۱ مدیریت تداوم کسب‌وکار

تیم ممیزی و افراد بازنگری کننده گزارش‌های ممیزی و تصمیم‌گیرندگان برای گواهی کردن باید دانش مربوط به اصطلاحات، تعاریف و مفاهیم BCM و ریسک راداشته باشند.

۳-۵ بافت سازمانی

تیم ممیزی و افراد بازنگری کننده گزارش‌های ممیزی و تصمیم‌گیرندگان برای گواهی کردن باید دانش بافتی را که سازمان در آن فعالیت می‌کند را داشته باشند.

۴-۵ قوانین، مقررات و دیگر الزامات کاربردی

تیم ممیزی و افراد بازنگری کننده گزارش‌های ممیزی و تصمیم‌گیرندگان برای گواهی کردن باید دانش مربوط به تعیین این که سازمان مطابقت خود را با قوانین و دیگر الزامات کاربردی را شناسایی و ارزیابی کرده‌است، داشته باشند.

یادآوری ۱- الزامات قانونی و مقرراتی می‌تواند به صورت الزامات قانونی بیان شود.
یادآوری ۲- دیگر الزامات می‌تواند شامل پروتکل‌های داوطلبانه ملی، بین‌المللی و مختص به بخش باشد.

۵-۵ ارتباطات درون فرآیند مدیریت تداوم کسب‌وکار

تیم ممیزی و افراد بازنگری کننده گزارش‌های ممیزی و تصمیم‌گیرندگان برای گواهی کردن باید دانش روابط متقابل بین مؤلفه‌های BCM را داشته باشند.

۶-۵ تحلیل تاثیر بر کسب کار و ارزیابی ریسک

تیم ممیزی و افراد بازنگری کننده گزارش‌های ممیزی و تصمیم‌گیرندگان برای گواهی کردن باید دانش مربوط به تحلیل تاثیر بر کسب‌وکار^۱ (BIA) شامل موارد به شرح زیر را داشته باشند:

- روش‌شناسی‌ها و فنون؛
- شناسایی فعالیت‌های تحویل محصولات و خدمات؛
- ارزیابی تأثیرات در طول زمان و شناسایی زمان غیر قابل قبول شدن این تأثیرات؛
- تعیین چارچوب‌های زمانی اولویت‌بندی شده برای از سرگیری؛
- شناسایی وابستگی‌ها و منابع پشتیبان.

تیم ممیزی و افراد بازنگری کننده گزارش‌های ممیزی و تصمیم‌گیرندگان برای گواهی کردن باید دانش مربوط به ارزیابی ریسک و مدیریت ریسک را داشته باشند، شامل:

- روش‌شناسی‌ها و فنون؛
- شناسایی، تحلیل و ارزیابی ریسک‌های مرتبط با رویدادهای مختل کننده^۲؛
- اثربخشی کنترل‌های موجود؛

1- Business Impact Analysis

2- Disruptive incidents

- شناسایی برخوردهای^۱ مناسب با ریسک.

۷-۵ راهبردهای تداوم کسب و کار

تیم ممیزی و افراد بازنگری کننده گزارش‌های ممیزی و تصمیم‌گیرندگان برای گواهی کردن باید دانش مربوط به راهبردها و روش‌شناسی‌ها در خصوص کاهش تاثیر و احتمال رویدادهای مختل کننده شامل موارد به شرح زیر را داشته باشند،

- تدوین راهبردها؛
- اقدامات آمادگی؛
- انتخاب راهبردهای جایگزین؛
- تحلیل هزینه / سود راهبردهای تداوم؛
- رویکردهای هماهنگی با ذی‌نفعان بیرونی^۲؛
- پاسخ به رویدادها؛
- اطلاع‌رسانی^۳؛
- فرمان و کنترل؛
- هماهنگی در پاسخ‌گویی به سازمان‌ها؛
- بازیابی^۴ و ترمیم^۵.

۸-۵ مدیریت رویداد

تیم ممیزی و افراد بازنگری کننده گزارش‌های ممیزی و تصمیم‌گیرندگان برای گواهی کردن باید دانش مربوط به اقدامات مدیریت رویدادها را داشته باشند تا بتوانند تعیین کنند که سازمان پاسخ‌های مناسب به رویدادهای مختل کننده از جمله نیازهای هشداردهی و اطلاع‌رسانی را شناسایی کرده‌است. این اشخاص باید دانش مربوط به ارزیابی اثربخشی سازمان در آزمودن توانمندی مدیریت رویداد خود را داشته باشند.

1- Treatments
2- External stakeholders
3- Communications
4- Recovery
5- Restoration

۹-۵ طرح‌های تداوم کسب‌وکار

تیم ممیزی و افراد بازنگری‌کننده گزارش‌های ممیزی و تصمیم‌گیرندگان در خصوص گواهی‌کردن باید دانش مربوط به طرح‌های تداوم کسب‌وکار، ایجاد آن‌ها، گسترش، حفظ، مقاصد^۱، طرح کلی^۲، جزییات ساختار و روش اجرا را داشته باشند.

۱۰-۵ تمرین‌های^۳ تداوم کسب‌وکار

تیم ممیزی و افراد بازنگری‌کننده گزارش‌های ممیزی و تصمیم‌گیرندگان برای گواهی‌کردن باید دانش مربوط به طرح‌ریزی و پیاده‌سازی انواع تمرین‌ها، فرآیندها، فنون و معیارها را برای ارزیابی توانمندی سازمان در رعایت اولویت‌های بازبایی و اهداف خود داشته باشند.

۱۱-۵ ارزیابی عملکرد BCMS

تیم ممیزی و افراد بازنگری‌کننده گزارش‌های ممیزی و تصمیم‌گیرندگان برای گواهی‌کردن باید دانش ارزیابی عملکرد BCMS، شامل شاخص‌ها و مقیاس‌های عملکرد را داشته‌باشند تا تعیین کنند عملکرد BCMS یک سازمان اهداف کلان^۴ و اهداف خرد^۵ تعیین شده توسط مدیریت خود را برآورده می‌سازد.

۶ الزامات شایستگی کارکنان بازنگری‌کننده درخواست به‌منظور تعیین شایستگی مورد نیاز تیم-ممیزی، انتخاب اعضای تیم ممیزی و تعیین زمان ممیزی

۱-۶ کلیات

گروه یا افراد دخیل در سایر حوزه‌های کاری گواهی‌کردن باید شایستگی‌ای داشته باشند که شایستگی‌های عام توصیف شده در استاندارد ملی ایران- ایزو- آی ای سی ۱۷۰۲۱: سال ۱۳۹۳ و نیز دانش BCMS شرح داده شده در بندهای ۲-۶ تا ۳-۶ را دربر می‌گیرد.

۲-۶ اصطلاحات BCM

گروه یا افراد دخیل در سایر حوزه‌های کاری گواهی‌کردن باید دانش اصطلاحات BCM را داشته باشند.

-
- 1- Purpose
  - 2- Formats
  - 3- Exercises
  - 4- Objectives
  - 5- Targets

۳-۶ بافت یک سازمان

گروه یا افراد دخیل در سایر حوزه‌های کاری گواهی کردن باید دانش بافتی را که سازمان در آن فعالیت می‌کند، داشته باشند.

۴-۶ ارتباطات درون فرآیندهای مدیریت تداوم کسب‌وکار

گروه یا افراد دخیل در سایر حوزه‌های گواهی کردن باید دانش روابط متقابل بین مؤلفه‌های BCM را داشته باشند.

پیوست الف

(آگاهی دهنده)

دانش ممیزی و گواهی کردن BCMS

جدول الف-۱ خلاصه‌ای از دانش مورد نیاز در خصوص ممیزی و گواهی کردن BCMS را ارائه می‌کند اما جنبه اطلاعاتی دارد زیرا تنها عرصه‌ای از دانش برای حوزه‌های کاری گواهی کردن خاص را تعیین می‌کند. الزامات شایستگی برای هر حوزه کاری در متن اصلی این استاندارد ذکر شده‌است. جدول الف-۱ نشان می‌دهد که نهادهای گواهی کردن باید معیارها و عمق دانش را تعریف نمایند.

جدول الف-۱ جدول دانش

حوزه‌های کاری گواهی کردن			دانش
ممیزی و راهبری تیم ممیزی	بازنگری گزارش‌های ممیزی و تصمیم‌گیری‌ها در مورد گواهی-کردن	انجام بازنگری درخواست جهت تعیین شایستگی مورد نیاز تیم ممیزی، انتخاب اعضای تیم ممیزی و تعیین زمان ممیزی	
X (به بند ۲-۵ مراجعه شود)	X (به بند ۲-۵ مراجعه شود)	X (به بند ۲-۶ مراجعه شود)	اصطلاحات BCM
X (به بند ۳-۵ مراجعه شود)	X (به بند ۳-۵ مراجعه شود)	X (به بند ۳-۶ مراجعه شود)	بافت سازمانی
X (به بند ۴-۵ مراجعه شود)	X (به بند ۴-۵ مراجعه شود)		قوانین، مقررات و دیگر الزامات کاربردی
X (به بند ۵-۵ مراجعه شود)	X (به بند ۵-۵ مراجعه شود)	X (به بند ۴-۶ مراجعه شود)	ارتباطات درون فرآیند مدیریت تداوم کسب‌وکار
	X (به بند ۶-۵ مراجعه شود)	X (به بند ۵-۶ مراجعه شود)	تحلیل تاثیر بر کسب‌وکار و ارزیابی ریسک
	X (به بند ۷-۵ مراجعه شود)	X (به بند ۷-۵ مراجعه شود)	راهبردهای تداوم و بازبایی
	X (به بند ۸-۵ مراجعه شود)	X (به بند ۸-۵ مراجعه شود)	مدیریت رویداد
	X (به بند ۹-۵ مراجعه شود)	X (به بند ۹-۵ مراجعه شود)	طرح‌های تداوم کسب‌وکار
	X (به بند ۱۰-۵ مراجعه شود)	X (به بند ۱۰-۵ مراجعه شود)	تمرین‌های تداوم کسب‌وکار
	X (به بند ۱۱-۵ مراجعه شود)	X (به بند ۱۱-۵ مراجعه شود)	ارزیابی عملکرد BCMS

تخصص کارشناسی بایستی در تیم ممیزی وجود داشته باشد یا در موارد لازم توسط کارشناس فنی این نیاز برآورده شود. هرگاه هر ممیزی توسط یک تیم انجام شود، سطح مهارت‌های مورد نیاز بایستی در تیم به عنوان یک مجموعه موجود باشد و نه توسط تک تک اعضای تیم.

کتابنامه

[1] ISO 19011, Guidelines for auditing management systems

یادآوری - استاندارد ملی ایران - ایزو ۱۹۰۱۱: سال ۱۳۹۲، رهنمودهایی برای ممیزی سیستم‌های مدیریت با استفاده از استاندارد ISO 19011: 2011 تدوین شده است.

[2] ISO 31000, Risk management — Principles and guidelines

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۲۴۵: سال ۱۳۸۲، مدیریت ریسک - اصول و رهنمودها با استفاده از استاندارد ISO 31000: 2009 تدوین شده است.

[3] ISO Guide 73, Risk management — Vocabulary

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۲۴۶: سال ۱۳۸۹، مدیریت ریسک - واژگان با استفاده از استاندارد ISO GUIDE 73: 2009 تدوین شده است.

[4] IEC 31010, Risk management — Risk assessment techniques

یادآوری - استاندارد ملی ایران شماره ۱۴۵۶۰: سال ۱۳۹۲، مدیریت - تکنیک‌های ارزیابی ریسک با استفاده از استاندارد ISO/IEC 31010: 2009 تدوین شده است

[5] ISO 22313, Societal security — Business continuity management systems — Guidance

یادآوری - استاندارد ملی ایران ۱۹۱۸۳: ۱۳۹۳، امنیت جامعگی - سیستم های مدیریت تداوم کسب و کار - راهنما با استفاده از ISO 22313; 2012 تدوین شده است.

[6] ISO 22398, Societal security — Guidelines for exercises